

GRAAD 12 AFRIKAANS EERSTE ADDISIONLE TAAL VRAESTELLE VIR HERSIENING

AFDELING A – LEESBEGRIP

MEMORANDA

TEKS 1

AFDELING A: LEESBEGRIP

Nasien van die leesbegrip:

- Spel- en taalfoute in antwoorde word nie gepeenaliseer nie omdat die fokus op begrip is.
- Indien die leerder woorde uit 'n ander taal gebruik as die taal waarin die vraestel verskyn, word daardie vreemde woorde geïgnoreer (toegedruk). Indien die antwoord sonder daardie vreemde woorde sinvol in Afrikaans is, word die leerder NIE GEPENALISEER NIE. Indien die vreemde woord in die antwoord vereis word, is dit aanvaarbaar.
- By oop vrae word geen punt toegeken vir JA/NEE/EK STEM SAAM/EK STEM NIE SAAM NIE nie. Die rede/motivering verdien die punt.
- Geen punt word toegeken vir WAAR/ONWAAR of FEIT/MENING nie. Die rede/motivering verdien die punt.
- Waar eenwoord-antwoorde gevra word en die leerder gee 'n volsin, is dit korrek **mits** die korrekte woord onderstreep of op een of ander wyse uitgelig word.
- Wanneer TWEE/DRIE feite vereis word en 'n reeks word gegee, sien SLEGS die eerste TWEE/DRIE na.
- Aanvaar dialektiese variasies.
- Aanvaar die letter wat met die korrekte antwoord ooreenstem EN/OF die antwoord wat volledig geskryf word vir meervoudigekeuse-vrae.

VRAAG 1**TEKS A: KLEIN HATICE MAAK GROOT NAAM**

[Verwerk uit: *Huisgenoot*, 23 Desember 2010 en <http://wol.jw.org>]

VRAAG	MEMORANDUM	PUNT	DENK-VLAK (Barrett)
1.1	<ul style="list-style-type: none"> • Die skoolkinders het haar (oor haar lengte) geterg. • Volwassenes het grappies oor haar/dwergies gemaak. • Die skoolkinders/volwassenes het haar soos iemand van die plaaslike sirkus behandel. • Volwassenes/skoolkinders het haar soos 'n kind behandel. (Enige EEN) (Fokus van vraag: WAT het haar skooldag 'n nagmerrie gemaak?)	1	1
1.2	<ul style="list-style-type: none"> • Die volwassenes was onsensitief/ongeskik/onbeskof teenoor Hatice. • Die volwassenes het soos kinders opgetree/kinderagtig. • Die volwassenes het haar verbaal geboelie. • Die volwassenes het nie simpatie met Hatice gehad nie. (Enige EEN of soortgelyk) (Fokus: Wat lei jy af, wat was hulle ingesteldheid?)	1	3
1.3	Hatice is in Istanboel as die kortste vrou ter wêreld aangewys .	1	1

VRAAG	MEMORANDUM	PUNT	DENK-VLAK (Barrett)
1.4	<ul style="list-style-type: none"> Hatice het lank gewag (voordat haar situasie verander het/voordat sy beroemd geword het). Daar het baie tyd verloop (voordat Hatice se situasie verander het/voordat Hatice beroemd geword het). Na 'n lang ruk het dinge verander. (Enige EEN of soortgelyk) (Fokus: Tyd) 	1	4
1.5.1	Figuurlik	1	3
1.5.2	Sy is baie bly/gelukkig.	1	2
1.6	<ul style="list-style-type: none"> Om haar lengte akkuraat te meet. Met skoene sou sy langer wees. (Enige EEN of soortgelyk) 	1	3
1.7	<ul style="list-style-type: none"> Khagendra is (4cm) korter as Hatice. Khagendra is 67 cm/sewe en sestig/sewe-en-sestig sentimeter/cm lank. (Enige EEN) 	1	3
1.8	<ul style="list-style-type: none"> Hulle woon albei in Turkye./Hulle is landgenote. Hulle is albei in die <i>Guinness World Records</i> opgeneem. Hulle hou albei 'n wêreldrekord./Hy is die langste man en sy is die kortste vrou in die wêreld. Albei is in hul twintigs. (Enige TWEE) 	2	2
1.9	<ul style="list-style-type: none"> A baie lank is. A baie lank is. (Enige EEN) 	1	3
1.10	<ul style="list-style-type: none"> Hy is die langste man (in die wêreld)/2,47m lank. ✓ Hy het die grootste hande/27,5cm. ✓ Hy het die grootste voete/36,5cm. ✓ (Enige TWEE rekords, selfs binne 1 sin) 	2	1
1.11	"Ons het nie besef sy ly aan dwergisme nie." (Aanvaar antwoord sonder aanhalingstekens)	1	2

VRAAG	MEMORANDUM	PUNT	DENK-VLAK (Barrett)
1.12	<p>Ja.</p> <ul style="list-style-type: none"> Hatice se ouers kon geld/n motor geleen het (om haar na die spesialis te neem). Die ouers kon 'n fonds gestig het (sodat die gemeenskap hulle kon help om haar na die spesialis te neem). <p>OF</p> <p>Nee.</p> <ul style="list-style-type: none"> Hatice se ouers was te arm (om haar na 'n spesialis te neem). Hatice se ouers het nie geld/n motor gehad (om haar na 'n spesialis te neem) nie. <p>(Enige EEN of soortgelyk) (Fokus op rugprobleem – par. 8)</p>	1	5
1.13	<ul style="list-style-type: none"> Hatice is fisies nie baie sterk nie. Hatice kan net klein goedjies optel/n bietjie skoonmaak/sy kan nie baie dinge self doen nie. <p>(Enige EEN of soortgelyk) LW: Geen aanhalings nie.</p>	1	3
1.14	<ul style="list-style-type: none"> Hatice hoop om iemand te ontmoet wat vir haar lief gaan wees. Hatice hoop sy kan eendag trou/iemand ontmoet wat saam met haar voor die kansel gaan staan/die regte troumaat vind. Hatice hoop om onafhanklik te wees/dinge vir haarself te doen. Hatice sal wil werk/n beroep volg. Hatice wil die wêreld plat reis. <p>(Enige TWEE of soortgelyk)</p>	2	2
1.15	<ul style="list-style-type: none"> (Deur die gebruik van) die kat (in die foto). Deur vir Hatice saam met die kat af te neem. <p>(Enige EEN of soortgelyk)</p>	1	3
1.16.1	<ul style="list-style-type: none"> Hatice het beroemd/bekend geword. Hatice se naam het beroemd/bekend geraak. Hatice het (wêreld)erkenning gekry. <p>(Enige EEN)</p>	1	2
1.16.2	<ul style="list-style-type: none"> Die teoorgesteldes/antonieme/paradoks beklemtoon/vestig aandag op/som op/kontrasteer. ✓ <p>EN</p> <ul style="list-style-type: none"> Hatice se klein bou en die wêreldroem wat sy verwerf het. ✓ <p>(Of soortgelyk)</p>	2	5

1.17	<ul style="list-style-type: none"> Die skrywer wil wys dat dwergisme 'n universele verskynsel/toestand is/regoor die wêreld voorkom. Die skrywer wil wys dat die lewe vir alle dwerge regoor die wêreld moeilik is. (Enige EEN of soortgelyk) 	1	5
VRAAG	MEMORANDUM	PUNT	DENK-VLAK (Barrett)
1.18	<ul style="list-style-type: none"> Gesonde mense/gemeenskappe moet mense met dwergisme of mense met gebreke normaal/met simpatie/sensitief behandel. Drome kan waar word. Bly positief. Feite oor dwergisme (Of soortgelyk – opvoedkundige-/sedeles) 	1	4

TEKS B: BESTE BESTUURERS VOLGENS NAVORSING			
[Verwerk uit: www.grafika24.com]			
VRAAG	MEMORANDUM	PUNT	DENK-VLAK (Barrett)
1.19	Opel, Nissan, Ford	1	2
1.20	<ul style="list-style-type: none"> Die Hyundai-bestuurder word as nommer 1 aangedui/Boaan die lys/Die Hyundai se bestuurder staan in die eerste posisie.✓ Die Hyundai-bestuurder het 10/die meeste sterre gekry./Met sterre.✓ 	2	3
1.21	<ul style="list-style-type: none"> B 'n 62-jarige man wat rook en wat 'n Honda bestuur (Enige EEN) 	1	3
1.22	<ul style="list-style-type: none"> nie-rokers Bestuurder/Hy/Sy rook nie. (Enige EEN) 	1	3
1.23	<ul style="list-style-type: none"> (Volgens navorsing) is vrouens beter bestuurders (as mans). Vrouens is die nommer 1 bestuurders volgens geslag. (Enige EEN) 	1	3
TOTAAL AFDELING A:		[30]	

TEKS 2

AFDELING A: LEESBEGRIP

Nasien van die leesbegrip:

- Spel- en taalfoute in antwoorde word nie gepenaliseer nie omdat die fokus op begrip is.
- Indien die leerder woorde uit 'n ander taal gebruik as die taal waarin die vraestel verskyn, word daardie vreemde woorde geïgnoreer (toegedruk). Indien die antwoord sonder daardie vreemde woorde sinvol in Afrikaans is, word die leerder NIE GEPENALISEER NIE. Indien die vreemde woord in die antwoord vereis word, is dit aanvaarbaar.
- By oop vrae word geen punt toegeken vir JA/NEE/EK STEM SAAM/EK STEM NIE SAAM NIE nie. Die rede/motivering verdien die punt.
- Geen punt word toegeken vir WAAR/ONWAAR of FEIT/MENING nie. Die rede/motivering verdien die punt.
- Waar eenwoord-antwoorde gevra word en die leerder gee 'n volsin, is dit korrek **mits** die korrekte woord onderstreep of op een of ander wyse uitgelig word.
- Wanneer TWEE/DRIE feite vereis word en 'n reeks word gegee, sien SLEGS die eerste TWEE/DRIE na.
- Aanvaar dialektiese variasies.
- Aanvaar die letter wat met die korrekte antwoord ooreenstem EN/OF die antwoord wat volledig geskryf word vir meervoudigekeuse-vrae.

VRAAG 1**TEKS A: DAAR IS HOOP...**[Verwerk uit: www.sarie.com]

VRAAG	MEMORANDUM	PUNT	DENK-VLAK (Barrett)
1.1	(Uit) Zoeloe/isiZulu	1	1
1.2	“Liefhê”/”thanda”	1	2
1.3	<ul style="list-style-type: none"> • Dit het die weeskinders gehelp om iemand van hulle eie taal/kultuur/blyplek (omgewing) te hê. • Die weeskinders kon met hulle identifiseer. (Enige EEN)	1	1
1.4.1	Figuurlik	1	3
1.4.2	Dit het haar treurig/hartseer gemaak.	1	2
1.5	<ul style="list-style-type: none"> • Angela het onder komberse geslaap ✓ terwyl die straatkinders onder kartonne geslaap het. ✓ • Angela het in ’n bed geslaap, ✓ maar die straatkinders het op sypaadjies geslaap. ✓ • Angela se slaapplek was binne ’n huis, ✓ terwyl die straatkinders se slaapplek op die sypaadjies was. ✓ • Angela se slaapplek was warm, ✓ terwyl die straatkinders buite in die koue geslaap het. ✓ (Enige EEN)	2	2

VRAAG	MEMORANDUM	PUNT	DENK-VLAK (Barrett)
1.6	"net daar"	1	2
1.7	<ul style="list-style-type: none"> Suid-Afrika het nie die nodige infrastruktuur (om al die weeskinders te help) nie. Daar is te veel weeskinders wat gehelp moet word. Sy was bekommerd oor die toekoms van die weeskinders. (Enige EEN) 	1	1
1.8	<ul style="list-style-type: none"> Voordat Angela die geldprys gewen het, het sy toebroodjies aan die weeskinders gegee. ✓ Nadat Angela die geldprys gewen het, kon sy 'n (gebalanseerde) ete aan die weeskinders gegee. ✓ Nadat sy die prys gewen het, kon Angela gebalanseerde maaltye aan die kinders verskaf. ✓✓ (implisiete vergelyking) (Enige EEN) 	2	2
1.9	Dit het die span gemotiveer (om meer vir die kinders te doen). ✓ Dit het die span hoop gegee (dat daar nog hulp sal kom). ✓	2	3
1.10	(Angela is) vrygewig/liefdevol/simpatiek/onselfsugtig/onbaatsugtig. (Enige TWEE of soortgelyk)	2	3
1.11	<ul style="list-style-type: none"> Sy het haar grootste doel (om ook 'n biblioteek te bou) bereik. Sy het 'n biblioteek (by die sentrum) gebou. Sy kon net haar tweede doel nie bereik nie. (Enige EEN) 	1	2
1.12	<ul style="list-style-type: none"> Die biblioteek is 'n plek waar die weeskinders kan studeer/boeke kan lees. Die biblioteek is 'n plek waar hulle kennis uitgebrei kan word. Die biblioteek is 'n plek waar die weeskinders hulle skooltake kan voltooi. (Enige EEN of soortgelyk) 	1	4
1.13	Angela sal dalk nie genoeg geld insamel nie.	1	4
1.14	<ul style="list-style-type: none"> Dit kan hulle help om werk te kry/geld te verdien/hulle help om selfsorgend te wees. Dit kan hulle vaardighede laat aanleer. Dit kan hulle bemagtig. (Enige EEN of soortgelyk) 	1	4

VRAAG	MEMORANDUM	PUNT	DENK-VLAK (Barrett)
1.15	<ul style="list-style-type: none"> Sy het beseft dat dit belangrik is om 'n verhouding op te bou met die mense vir wie jy help. Sy het beseft dat sy deel van die gemeenskap was. (Enige EEN of soortgelyk) 	1	1
1.16.1	<ul style="list-style-type: none"> Die kinders is arm/sonder ouers/huise/het niemand om hulle te versorg nie. Hulle is VIGS-weeskinders. (Enige EEN of soortgelyk) 	1	3
1.16.2	Die weeskinders oorkom hulle trauma/lyding/pyn.	1	3
1.17	<ul style="list-style-type: none"> Die prentjie spoor 'n mens aan om die artikel te lees. Die prentjie trek die leser se aandag. (Enige EEN of soortgelyk) 	1	5
1.18	<ul style="list-style-type: none"> Angela se voorbeeld kan ander mense motiveer om ook betrokke te raak by minderbevoorregtes/VIGS-weeskinders. Angela gebruik haar eie geld om minderbevoorregtes/VIGS-weeskinders te help. Angela stel 'n goeie voorbeeld vir die weeskinders. (Enige EEN of soortgelyk) 	1	4

TEKS B: DIE IMPAK VAN GERAAS, GEMEET IN DESIBEL

[Verwerk uit: www.grafika24.com]

VRAAG	MEMORANDUM	PUNT	DENK-VLAK (Barrett)
1.19	<ul style="list-style-type: none"> (Na) iemand wat snork. (Na) iemand wat (vas) aan die slaap is. (Enige EEN) 	1	3
1.20	<ul style="list-style-type: none"> Die lawaai (van 'n grassnyer) kan gehoorskade (binne 'n uur) veroorsaak. Die lawaai (van 'n grassnyer) is meer as 75 dB (wat gehoorskade kan veroorsaak). Die lawaai (van 'n grassnyer) is 85 dB (wat gehoorskade (binne 'n uur) kan veroorsaak). (Enige EEN) 	1	3
1.21	<ul style="list-style-type: none"> 'n Klas vol graad 1-kindere maak 'n geraas van 93 dB/kan gehoorskade binne 7 minute veroorsaak. ✓ 'n Man se stem is net 63 dB/veroorsaak nie gehoorskade nie. ✓ 'n Klas vol graad 1-kindere maak meer ✓ geraas as 'n man wat praat. ✓ (implisiete vergelyking) 'n Man wat praat, maak minder ✓ geraas as 'n klas vol graad 1-kindere. ✓ (implisiete vergelyking) (Enige EEN) 	2	3

VRAAG	MEMORANDUM	PUNT	DENK-VLAK (Barrett)
1.22	<ul style="list-style-type: none"> • B • B geen gehoorskade nie. • geen gehoorskade nie. (Enige EEN) 	1	3
1.23	<ul style="list-style-type: none"> • Die inligting word (van minder ernstig na meer ernstig) georden. • 'n Mens verstaan die inligting makliker. • Die inligting word op hierdie manier visueel verduidelik. (Enige EEN of soortgelyk) 	1	5
TOTAAL AFDELING A:		30	

TEKS 3

AFDELING A: LEESBEGRIP

Nasien van die leesbegrip:

- Spel- en taalfoute in antwoorde word nie gepenaliseer nie omdat die fokus op begrip is.
- Indien die leerder woorde uit 'n ander taal gebruik as die taal waarin die vraestel verskyn, word daardie vreemde woorde geïgnoreer (toegedruk). Indien die antwoord sonder daardie vreemde woorde sinvol in Afrikaans is, word die leerder NIE GEPENALISEER NIE. Indien die vreemde woord in die antwoord vereis word, is dit aanvaarbaar.
- By oop vrae word geen punt toegeken vir JA/NEE/EK STEM SAAM/EK STEM NIE SAAM NIE nie. Die rede/motivering verdien die punt.
- Geen punt word toegeken vir WAAR/ONWAAR of FEIT/MENING nie. Die rede/motivering verdien die punt.
- Waar eenwoord-antwoorde gevra word en die leerder gee 'n volsin, is dit korrek **mits** die korrekte woord onderstreep of op een of ander wyse uitgelig word.
- Wanneer TWEE/DRIE feite vereis word en 'n reeks word gegee, sien SLEGS die eerste TWEE/DRIE na.
- Aanvaar dialektiese variasies.
- Aanvaar die letter wat met die korrekte antwoord ooreenstem EN/OF die antwoord wat volledig geskryf word vir meervoudigekeuse-vrae.

VRAAG	MEMORANDUM (600 woorde)	PUNT	DENK- VLAK (Barrett)
1.1	“skoon”	1	2
1.2	<ul style="list-style-type: none"> Hy het begin rook. Hy het begin drink. Hy het dwelms begin gebruik. C, A, B (Enige EEN) 	1	2
1.3	<ul style="list-style-type: none"> “Toe ek die eerste keer op 14-jarige ouderdom dwelms gebruik het, is ’n verslaafde gebore.” “Toe ... gebore.” (Enige EEN) 	1	2
1.4	<ul style="list-style-type: none"> ’n Beste vriend is iemand wat ’n mens gewoonlik help/ondersteun/vir jou omgee, maar Elvis se vriend het hom aan dwelms bekendgestel/ was ’n slegte, negatiewe invloed op hom. Hy/n vriend sou hom nie aan dwelms bekendstel nie. (Of soortgelyk) (✓✓ of geen punte nie) 	2	4
1.5	<ul style="list-style-type: none"> D hoe <i>cat</i> Elvis se lewe verander het. D hoe <i>cat</i> Elvis se lewe verander het. 	1	3

VRAAG	MEMORANDUM	PUNT	DENK- VLAK (Barrett)
1.6	<ul style="list-style-type: none"> Sodat sy ouers/huismense/gesinslede nie die dwelms ontdek nie. Sodat sy ouers/huismense/gesinslede nie bewus word van sy dwelmverslawing nie. Sodat hy <i>cat</i> beskikbaar het vir die volgende dag. Want hy het geweet dit is onwettig om <i>cat</i> te gebruik. (Enige EEN of soortgelyk) 	1	3
1.7	<ul style="list-style-type: none"> Dit het vir hom selfvertroue/moed gegee. Dit het hom laat voel alles is perfek. ”Dit het my die selfvertroue gegee...” (Aanhalingstekens is verpligtend) “[Dit] het my laat voel asof alles perfek is.” (Aanhalingstekens is verpligtend) (Enige EEN of sinonieme) 	1	1

1.8	<ul style="list-style-type: none"> Die sin word so beklemtoon. Die gedagte dat dit 'n leuen was (dat dwelms 'n mens perfek laat voel), word uitgelig/beklemtoon/versterk. Dit dui die wending (in die leesstuk) aan. (Enige EEN of soortgelyk) 	1	5
1.9.1	Konnotatief/konnotatiewe betekenis	1	3
1.9.2	Die woord "donker" beklemtoon/versterk die gevoel van wanhoop/onheil/sonder hoop/eensaamheid/geheimsinnigheid. (Of soortgelyk) (Klem val op die funksie van die woordgebruik en nie op die betekenis nie.)	1	5
1.9.3	"geheime"/"eensame"	1	2
1.10	Hulle het met hom daarvoor probeer gesels/hom daarmee gekonfronteer.	1	1
1.11.1	<ul style="list-style-type: none"> Dit is nie maklik om dwelms te los/gerehabiliteer te word nie. Hy is nie toegelaat om sy familie/gesin te sien nie. Vir vier maande kon hy geen besoek ontvang het nie. Hy kon sy gesin net vir 'n uur lank op 'n keer sien. Hy moes sonder sy familie se ondersteuning die rehabilitasiepad stap. (Enige EEN of soortgelyk) 	1	2
1.11.2	Hy is uiteindelik genees van sy dwelmverslawing/hy het die verslawing oorkom/hy is skoon/hy gebruik nie meer dwelmmiddels nie/hy is weer sy ou self/hy is nou vasbeslote om nie weer dwelmmiddels te gebruik nie.	1	2

VRAAG	MEMORANDUM	PUNT	DENK-VLAK (Barrett)
1.12	<ul style="list-style-type: none"> Dit is wat dwelms kos. Geen roomys kos so baie geld nie (Enige EEN of soortgelyk) 	1	2
1.13	Hy/Sy sê dat hy/sy verkoue het.	1	1
1.14.1	Om behandeling/hulp/rehabilitasie vir sy/haar verslawing te ontvang.	1	3
1.14.2	<ul style="list-style-type: none"> Dwelmgebruik is onwettig. Dwelmgebruik lei tot misdaad (om geld in die hande te kry). (Enige EEN of soortgelyk) 	1	3

1.14.3	<ul style="list-style-type: none"> • Die gebruik van dwelmmiddels kan jou jou lewe kos/kan fataal wees. • Dwelmmiddels maak jou aggressief en jy kan doodgemaak word tydens 'n bakleiery. • Jy kan sterf as gevolg van 'n oordosis dwelmmiddels. • Dwelmbase kan jou vermoor indien jy nie kan betaal nie. (Enige EEN of soortgelyk) 	1	3
1.15	<ul style="list-style-type: none"> • Sy regte identiteit word beskerm. • Hy wil sy identiteit beskerm./Hy is skaam oor wat met hom gebeur het./Hy is bang (vir die dwelmverkopers). • Sy familie word beskerm. • Dit is nie belangrik wie die verteller is nie; dit gaan oor sy storie. (Enige EEN of soortgelyk) 	1	5
1.16	<ul style="list-style-type: none"> • Dwelms/Dwelmsverslawing (onder tieners) • Groepsdruk (se negatiewe effek) • Onkunde van ouers (oor dwelmsverslawing) • Gebrekkige kommunikasie (tussen ouers en kind) (Enige EEN of soortgelyk) 	1	5
1.17	<ul style="list-style-type: none"> • 'n Mens kan 'n dwelmsprobleem oorkom/jou rug daarop draai. • Die prentjie/sy opgehefde hande simboliseer oorwinning (oor dwelms)/hy is vry/skoon van dwelms. • Dit lyk asof die persoon/Elvis sy rug op dwelms gedraai het. • Daar is lig aan die einde van die tunnel. (Enige EEN of soortgelyk) 	1	3
1.18	<p>Elvis se verhaal waarsku mense teen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dwelms. • groepsdruk/slegte vriende. • leuens aan jou ouers. (Enige EEN of soortgelyk) 	1	3

TEKS B: DEPARTEMENT VAN VERVOER SE PLAN VIR VEILIGER PAAIE[Verwerk uit www.grafika24.com]

VRAAG	MEMORANDUM	PUNT	DENK-VLAK (Barrett)
1.19	(Bestuurders mag die vinnigste) op 'n snelweg (bestuur).	1	2
1.20	<ul style="list-style-type: none"> • Dit begin by die laagste/stadigste tot die hoogste/vinnigste spoedbeperkings. • Hoe verder uit die stad, hoe vinniger mag jy ry. (Enige EEN of soortgelyk)	1	2
1.21	<ul style="list-style-type: none"> • A • gevaar • A gevaar (Enige EEN)	1	3
1.22	<ul style="list-style-type: none"> • Die departement verbied die vervoer van skoolkinders agterop bakkies. • Die gevaartekens by die kinders dui dit aan. • Daar word spesifiek in hierdie grafiese voorstelling na kinders agterop bakkies verwys. (Enige EEN of soortgelyk)	1	3
1.23	Die teks handel oor (die veiligheid op) paaie. (Die klem val op die inhoud/teks/grafika.)	1	3
1.24	Gereeld	1	3
TOTAAL AFDELING A:			30

TEKS 4

AFDELING A: LEESBEGRIP

Nasien van die leesbegrip:

- Spel- en taalfoute in antwoorde word nie gepenaliseer nie omdat die fokus op begrip is.
- Indien die leerder woorde uit 'n ander taal gebruik as die taal waarin die vraestel verskyn, word daardie vreemde woorde geïgnoreer (toegedruk). Indien die antwoord sonder daardie vreemde woorde sinvol in Afrikaans is, word die leerder NIE GEPENALISEER NIE. Indien die vreemde woord in die antwoord vereis word, is dit aanvaarbaar.
- By oop vrae word geen punt toegeken vir JA/NEE/EK STEM SAAM/EK STEM NIE SAAM NIE nie. Die rede/motivering verdien die punt.
- Geen punt word toegeken vir WAAR/ONWAAR of FEIT/MENING nie. Die rede/motivering verdien die punt.
- Waar eenwoord-antwoorde gevra word en die leerder gee 'n volsin, is dit korrek **mits** die korrekte woord onderstreep of op een of ander wyse uitgelig word.
- Wanneer TWEE/DRIE feite vereis word en 'n reeks word gegee, sien SLEGS die eerste TWEE/DRIE na.
- Aanvaar dialektiese variasies.
- Aanvaar die letter wat met die korrekte antwoord ooreenstem EN/OF die antwoord wat volledig geskryf word vir meervoudigekeuse-vrae.

TEKS A: TIENERS EN SOSIALE NETWERKE

VRAAG 1

[Verwerk uit: <http://www.jip.co.za> en <http://www.sarie.com>]

VRAAG	MEMORANDUM	PUNT	DENK-VLAK (Barrett)
1.1	“doodgewone” (Moenie penaliseer indien aanhalingstekens ontbreek nie.)	1	2
1.2	<ul style="list-style-type: none"> • Wanneer sy ure lank op haar selfoon besig is. • Wanneer sy lank voor die rekenaarskerm sit. (Enige EEN of soortgelyk.)	1	1
1.3	<ul style="list-style-type: none"> • Tieners verkeer sosiaal/ruil inligting met ander tieners uit deur middel van hierdie netwerke. • Hierdie netwerke help tieners om in verbinding met hulle vriende/ander jongmense te bly, selfs al kuier hulle nie fisies saam nie. (Enige EEN of soortgelyk)	1	4
1.4	Sy bly in verbinding met haar vriende/ander jongmense ✓ en kry inligting vir (assesserings)projekte. ✓	2	1
1.5.1	Twitter ✓ Facebook ✓	2	1
1.5.2	Sosiale netwerke is gratis/kos nie geld nie.	1	3

VRAAG	MEMORANDUM	PUNT	DENK-VLAK (Barrett)
1.6	<ul style="list-style-type: none"> • Meer mense kan aan Facebook deelneem. • Facebook is so toeganklik vir alle mense wêreldwyd. • Mense van verskillende wêrelddele kan so kommunikeer. (Enige EEN of soortgelyk)	1	3
1.7	<ul style="list-style-type: none"> • Jy kan op Facebook speletjies speel. ✓ • Jy kan op Facebook nuusartikels lees. ✓ 	2	2
1.8	<ul style="list-style-type: none"> • Mense kan vals profiele op Facebook skep. • Mense kan fiktiewe ervarings op Facebook deel. • Mense kan oneerlik wees op Facebook. (Enige EEN of soortgelyk)	1	3
1.9	Dit is nie werklik haar kêrel nie./Dit is 'n denkbeeldige kêrel.	1	3
1.10	Die onderwyser voel nie dat dit baie werk is nie/onsimpatiek ✓ terwyl Shireen se vriende haar jammer kry/simpatiek daaroor voel/dink dis baie werk. ✓	2	3
1.11	<ul style="list-style-type: none"> • In die verlede/vroeër moes die leerders vir die onderwysers/ouers/volwassenes inligting vra/was volwassenes die enigste bron van kennis. • In die verlede/vroeër was daar nie tegnologiese bronne nie. • Deesdae is daar meer (tegnologiese) bronne. (Enige EEN of soortgelyk)	1	3
1.12	<ul style="list-style-type: none"> • C • tieners • C tieners (Enige EEN)	1	2
1.13	<ul style="list-style-type: none"> • Ouers verstaan nie tegnologie nie/dat tegnologie ontwikkel het nie. • Ouers veroordeel tegnologie te vinnig. • Ouers raak kwaad as hulle kinders die hele tyd op hul selfone/rekenaars besig is. (Enige EEN)	1	3
1.14	Kommunikasie het verander.	1	2
1.15	<ul style="list-style-type: none"> • Hulle het mekaar gebel. ✓ • Hulle het briewe aan mekaar geskryf. ✓ 	2	1

1.16	<ul style="list-style-type: none"> Sy wil ouers/volwassenes oortuig dat die internet en sosiale netwerke goed is. Sy skryf vanuit 'n tiener se perspektief. Sy wil sosiale netwerke (en die internet) vir ouers/volwassenes aanvaarbaar maak. Sy is ten gunste van sosiale netwerke/Sy verdedig sosiale netwerke (Enige EEN of soortgelyk) 	1	4
1.17	<ul style="list-style-type: none"> Ouers kan die nodigheid/waarde van sosiale netwerke/die internet besef. Ouers kan verstaan dat sosiale netwerke/die internet vir tieners nodig is. Ouers kan ophou bekommerd wees oor tieners wat die hele tyd op hulle selfone/die rekenaar is. (Enige EEN of soortgelyk) 	1	4
1.18	<ul style="list-style-type: none"> Die prent dui aan/som op waaroor die artikel handel. Die prent trek die leser se aandag om die artikel te lees. (Enige EEN of soortgelyk) 	1	5

TEKS B: PERSENTASIE UITSAAITYD OP SUID-AFRIKAANSE TELEVISIE

[Verwerk uit: www.grafika24.com]

VRAAG	MEMORANDUM	PUNT	DENK-VLAK (Barrett)
1.19	Engels	1	3
1.20	Venda kry meer uitsaaityd ✓ as Swazi /Swazi kry minder uitsaaityd ✓ as Venda	1	3
1.21	Ja. <ul style="list-style-type: none"> Afrikaans het min uitsaaityd. OF Nee. <ul style="list-style-type: none"> Afrikaans het meer uitsaaityd as die ander (inheemse) tale. (Enige EEN of soortgelyk) 	1	4
1.22	<ul style="list-style-type: none"> Daar is baie min Ndebele-sprekers in Suid-Afrika. Daar word teen die Ndebele-sprekers gediskrimineer. (Enige EEN of soortgelyk) 	1	3
1.23	Gehoorgestremdes kan voel dat: <ul style="list-style-type: none"> hulle nie belangrik genoeg is nie. hulle uitgesluit word. (Enige EEN of soortgelyk) 	1	5
1.24	<ul style="list-style-type: none"> Dit verskyn in die orde van die meeste tot die minste uitsaaityd. Dit maak dit makliker om die uitsaaitye te verstaan/vergelyk. (Enige EEN of soortgelyk) 	1	5
TOTAAL AFDELING A:			[30]

TEKS 5

AFDELING A: LEESBEGRIP

Nasien van die leesbegrip:

- Spel- en taalfoute in antwoorde word nie geenaliseer nie omdat die fokus op begrip is.
- Indien die leerder woorde uit 'n ander taal gebruik as die taal waarin die vraestel verskyn, word daardie vreemde woorde geïgnoreer (toegedruk). Indien die antwoord sonder daardie vreemde woorde sinvol in Afrikaans is, word die leerder NIE GEPENALISEER NIE. Indien die vreemde woord in die antwoord vereis word, is dit aanvaarbaar.
- By oop vrae word geen punt toegeken vir JA/NEE/EK STEM SAAM/EK STEM NIE SAAM NIE nie. Die rede/motivering verdien die punt.
- Geen punt word toegeken vir WAAR/ONWAAR of FEIT/MENING nie. Die rede/motivering verdien die punt.
- Waar eenwoord-antwoorde gevra word en die leerder gee 'n volsin, is dit korrek **mits** die korrekte woord onderstreep of op een of ander wyse uitgelig word.
- Wanneer TWEE/DRIE feite vereis word en 'n reeks word gegee, sien SLEGS die eerste TWEE/DRIE na.
- Aanvaar dialektiese variasies.
- Aanvaar die letter wat met die korrekte antwoord ooreenstem EN/OF die antwoord wat volledig geskryf word vir meervoudigekeuse-vrae.

VRAAG 1**TEKS A: EK IS RYK, MAAR SONDER VRIENDE**

[Verwerk uit *Huisgenoot*, 24 September 2015]

VRAAG	MEMORANDUM	PUNT	DENK- VLAK (Barrett)
1.1	<ul style="list-style-type: none"> • (Na) Markus Persson (aanvaar ook slegs naam/van) • (Na) die skepper van die Minecraft-speletjie • (Na) die persoon oor wie die leesstuk handel • (Na) die persoon wie se foto in die artikel verskyn (Enige EEN)	1	2
1.2	<ul style="list-style-type: none"> • D • dit finansiëel beter met jou as met ander mense gaan. • D dit finansiëel beter met jou as met ander mense gaan. (Enige EEN)	1	3
1.3	<ul style="list-style-type: none"> • "enorme bedrag" • "R30 biljoen" • "klomp witbrode" (Enige EEN)	1	2
1.4.1	konnotatief	1	3

VRAAG	MEMORANDUM	PUNT	DENK-VLAK (Barrett)
1.4.2	<ul style="list-style-type: none"> Die aanhalingstekens by "kasteel-huis" dui aan dat dit nie werklik 'n kasteel is nie. Dit is nie werklik/(letterlik) 'n kasteel nie. Die huis is so groot/luuks soos 'n kasteel. Dit dien slegs as 'n metafoor. (Enige EEN of soortgelyk)	1	3
1.5.1	<ul style="list-style-type: none"> Die skrywer/Samantha/Luiz (se mening/dink so). Die meeste lesers sal so kan dink. Mense oor die algemeen dink so. (Enige EEN)	1	3
1.5.2	"Dis mos die lewe" beteken 'n wonderlike lewe /dinge van 'n wonderlike lewe, soos rykdom, 'n groot huis, partytjies, maar Markus is nie gelukkig nie/is baie alleen/ontevrede/het niemand wat hom liefhet nie. (IRONIE: Beide kante moet gegee word. 2 punte of 0.)	2	3
1.6	Iemand soos Markus het die volgende probleme met vriende: <ul style="list-style-type: none"> Jy/Hy/Sy weet nie altyd wie jou/sy/haar (regte) vriende is nie. Jou/Sy/Haar/ (ware) vriende word al minder. Jy/Hy/Sy beleef dat mense net jou/sy/haar vriende wil wees omdat jy/hy/sy geld het. (Werkende) vriende is nie altyd beskikbaar nie. Jou/Sy/Haar "vriende" op sosiale media is nie werklik vriende nie./ken hom nie eintlik nie. "En omdat jy so baie het, raak jou regte vriende minder, ..." (Enige EEN of soortgelyk)	1	2
1.7	<ul style="list-style-type: none"> verveeld/doelloos eensaam/alleen depressief/mismoedig/ongelukkig/ontevrede "Tog het ek nog nooit so eensaam gevoel nie, ..." (aanhalingstekens hier noodsaaklik) (Enige EEN)	1	2
1.8	<ul style="list-style-type: none"> Markus kla te veel./Hy lug sy ontevredenheid te veel. Markus kla te maklik/onnodig. (Enige EEN of soortgelyk)	1	1
1.9	Die joernaliste: <ul style="list-style-type: none"> maak stories op/kry nie hul feite reg nie/skryf leuens. "snuffel" nuus op Twitter uit. Hulle is nuuskierig./"Julle klomp nuuskierige nuushonde snuffel op Twitter en maak dan stories op." (Die hele sin of enige van die drie dele van die sin kan aangehaal word.) (Enige EEN of soortgelyk)	1	2

1.10	snuffel	1	4
1.11	<p>Markus se pa het:</p> <ul style="list-style-type: none"> aan dwelms verslaaf geraak. selfmoord gepleeg./homself (in die kop) geskiet. van Markus se ma geskei. (Enige TWEE dinge)	2	2
1.12	<ul style="list-style-type: none"> (Markus se suster was waarskynlik ook ongelukkig), want sy het van die huis weggeloop. (Markus se suster was waarskynlik ook ongelukkig), want sy was verslaaf aan dwelms. (Enige EEN)	1	3
1.13.1	<ul style="list-style-type: none"> Markus se pa het vir Markus sy eerste rekenaar gekoop (toe hy sewe was). (Aanhaling is aanvaarbaar.) Markus se pa het hom aan rekenaars bekendgestel. (Enige EEN)	1	1
1.13.2	<ul style="list-style-type: none"> Markus se ma het sy belangstelling in rekenaars aangemoedig. Markus se ma het 'n voorbeeld gestel deur hard te werk. 	1	1
1.14	"skaam" (EEN woord)	1	2
1.15	<ul style="list-style-type: none"> Hy het (wilde) partytjies vir mense gehou. Tydens sy partytjies was daar 'n groot muur vol lekkergoedhouers. Markus het sy personeel bederf. (Enige TWEE) OF Kandidate mag enige TWEE voorbeelde oor hoe Markus sy personeel bederf het, as antwoord gee. Hy het sy personeel: <ul style="list-style-type: none"> (vir drie dae) Monte Carlo toe geneem. luuks/met privaatstralers/met sportmotors (na Monte Carlo) vervoer. bonusse/R40 miljoen gegee. sjampanje op 'n groot seiljag gegee. (Enige TWEE)	2	3
1.16.1	<ul style="list-style-type: none"> A Geld wat stom is, maak reg wat krom is. A Geld wat stom is, maak reg wat krom is. (Enige EEN)	1	4

VRAAG	MEMORANDUM	PUNT	DENK-VLAK (Barrett)
1.16.2	<ul style="list-style-type: none"> Geld kon nie Markus se probleme oplos nie. Geld kon nie Markus se eensaamheid/pa se dood/suster se wegloop/soeke na liefde/ware vriende wegneem nie. (m.a.w. enige voorbeeld van probleme in sy lewe kan as antwoord aangebied word.) Markus het steeds sy probleme gehad (ten spyte van sy geld). Geld kan nie geluk/liefde koop nie. (Enige EEN, maar punt word slegs toegeken as 1.16.1 korrek is.) 	1	4
1.17	(Paragraaf) 4	1	5

TEKS B: OM SKOTTELGOED TE WAS, IS GOED VIR STRES

[Verwerk uit *Die Burger*, 8 Oktober 2015]

VRAAG	MEMORANDUM	PUNT	DENK-VLAK (Barrett)
1.18	Na die (vrou se) man/pa en twee kinders/die boetie en die sussie/Na die (drie) mense om die tafel	1	2
1.19	kwaad/vies/boos/die duiwel in/woedend. (Of soortgelyk)	1	3
1.20	stereotipering	1	3
1.21.1	<ul style="list-style-type: none"> Die meisie/dogter/sussie Die seun/boetie Die kinders (Enige EEN) 	1	3
1.21.2	<ul style="list-style-type: none"> Die meisie: sy hou die brood vas./sy is selfsugtig. Die seun: hy het 'n aanvallende houding/hy wou miskien sy virk in die brood steek./Hy het iets gedoen en nou wil die sussie hom terugkry deur die brood te gryp. Die kinders: hulle stry en die pa raas met hulle. (Enige EEN Of soortgelyk) 	1	4
1.22	<p>Ja</p> <ul style="list-style-type: none"> As 'n gesin (saam) skottelgoed was, word die stres minder. Om skottelgoed te was (individueel of saam), help om verhoudings te bou/mekaar te leer verstaan. Die gesin doen (saam) 'n goeie ding/skep (saam) orde/verbeter saam die situasie. <p>OF</p> <p>Nee</p> <ul style="list-style-type: none"> Skottelgoed kan tot groter konflik lei. Soms wil mense alleen skottelgoed was. (Enige EEN of soortgelyk) 	1	4
TOTAAL AFDELING A:			30

TEKS 6

AFDELING A: LEESBEGRIP

Nasien van die leesbegrip:

- Spel- en taalfoute in antwoorde word nie gepeenaliseer nie omdat die fokus op begrip is.
- Indien die leerder woorde uit 'n ander taal gebruik as die taal waarin die vraestel verskyn, word daardie vreemde woorde geïgnoreer (toegedruk). Indien die antwoord sonder daardie vreemde woorde sinvol in Afrikaans is, word die leerder NIE GEPENALISEER NIE. Indien die vreemde woord in die antwoord vereis word, is dit aanvaarbaar.
- By oop vrae word geen punt toegeken vir JA/NEE/EK STEM SAAM/EK STEM NIE SAAM NIE nie. Die rede/motivering verdien die punt.
- Geen punt word toegeken vir WAAR/ONWAAR of FEIT/MENING nie. Die rede/motivering verdien die punt.
- Waar eenwoord-antwoorde gevra word en die leerder gee 'n volsin, is dit korrek **mits** die korrekte woord onderstreep of op een of ander wyse uitgelig word.
- Wanneer TWEE/DRIE feite vereis word en 'n reeks word gegee, sien SLEGS die eerste TWEE/DRIE na.
- Aanvaar dialektiese variasies.
- Aanvaar die letter wat met die korrekte antwoord ooreenstem EN/OF die antwoord wat volledig geskryf word vir meervoudigekeuse-vrae.

VRAAG 1: ARTIKEL

TEKS A

VRAAG	ANTWOORD	PUNT	DENK-VLAK
1.1	brandende stukkie twak ✓ (dit moet die presiese woorde wees vir 'n punt)	(1)	1
1.2	Nikotien ✓	(1)	1
1.3	Jean Nicot de Villemain ✓	(1)	1
1.4	longkanker ✓ óf hartsiektes ✓ óf chroniese brongitis ✓ óf emfiseem ✓ (Enige 2)	(2)	1
1.5	Amerikas ✓	(1)	3
1.6	Baie besig wees. ✓ óf Wakker wees. ✓ óf Op dreef wees. ✓ óf Dinge/stappe word gedoen. ✓ óf Bedrywig wees. ✓ (of soortgelyke antwoord)	(1)	4
1.7	lipkanker ✓ óf tongkanker ✓ óf mond- en keelkanker ✓ (Enige 1)	(1)	1
1.8	"... (is) die dampe wat 'n brandende sigaret afgee en deur die roker ingeasem word, (is) die gevaarlikste. " ✓	(1)	1
1.9	Al hierdie dinge is gewoontevormend. ✓✓ óf Al hierdie dinge is verslawend. ✓✓ óf Al hierdie dinge is 'n soort dwelm. ✓✓ Dit laat hulle lekker voel daarom hou hulle aan. ✓✓ (of soortgelyke antwoord)	(2)	4
1.10	1.10.1 onwaar ✓		
	1.10.2 "... maar kan ook sielkundige probleme, soos depressie by jong mense veroorsaak. ✓ óf geneig om 'n sielkundige te spreek weens 'n emosionele of sielkundige probleem." ✓	(1)	3
1.11	Meer geneig tot siektes ✓ óf Meer geneig tot longprobleme ✓ óf Meer geneig tot emosionele probleme ✓ óf Meer geneig tot sielkundige probleme ✓ (of soortgelyke antwoord uit paragraaf 9)	(1)	1

1.12	Dat rook sleg vir jou gesondheid is. ✓✓ óf Dat jy nooit moet (begin) rook nie. ✓✓ óf Dat jy nie te jonk moet begin rook nie. ✓✓ óf Dat, as jy rook, dit ook sleg/nadelig vir ander mense om jou is. ✓✓ (of soortgelyke antwoord)		(2)	4
1.13	Elektronies(e) ✓ (<i>electronic</i> – word nie aanvaar nie)		(1)	3
1.14	As hulle rook inasem, kan dit hulle longe/gesondheid affekteer. ✓ óf As hulle rook inasem, kan hulle in allergiese reaksies ontwikkel. ✓ óf As hulle rook inasem, kan hulle (baie) siek word. ✓ (of soortgelyke antwoord)		(1)	3
1.15	E-sigarette (dit) bevat 40% minder nikotien. ✓ óf Dit bevat slegs 60% nikotien van 'n gewone sigaret. ✓ óf E-sigarette (dit) bevat minder nikotien as sigarette. ✓ (of soortgelyke antwoord)		(1)	2
1.16	Om te rook is nonsens. ✓✓ óf Om te rook is onsin. ✓✓ óf Om te rook is 'n onbelangrike ding. ✓✓ óf Om te rook het geen belangrike betekenis nie. ✓✓ óf Om te rook het nie waarde nie. ✓✓ óf Om te rook is gemors. ✓✓ óf Om te rook is 'n mors (van geld). ✓✓ (of soortgelyke antwoord)		(2)	3
1.17	1.17.1	Figuurlik ✓	(1)	4
	1.17.2	Dit beteken enige persoon (enige iemand) kan rook. ✓✓ óf 'n Bobbejaan verwys ook na 'n dom mens (wat rook). ✓✓ (of soortgelyke antwoord)	(2)	3
1.18	Carol Kane ✓		(1)	1
1.19	D ✓ óf Van aaklige dinge hou. ✓ óf D van aaklige dinge hou. ✓ (Enige antwoord sal as korrek aanvaar word.)		(1)	3
1.20	Hulle is bang. ✓ óf Hulle wil sien of daar nie iets / iemand is wat wegkruip nie. ✓		(1)	3
1.21	Dit het 4 sterre gekry. ✓ óf Die film het baie wins (35 miljoen dollar wins) in Amerika gemaak. ✓		(1)	3
1.22	Hy terroriseer haar oor die telefoon. ✓ óf Hy maak haar oor die telefoon bang. ✓ (of soortgelyke antwoord)		(1)	1

1.23	Afgeleë ✓	(1)	1
1.24	As 'n mens alleen op 'n afgeleë plek is, en iemand terroriseer jou, sal jy bang word. ✓ óf As iemand jou (vir ure) bel (en terroriseer) en jy weet nie wie aan die anderkant van die telefoon is nie, sal jy bang word. ✓ óf Jy sal bang wees as jy alleen by kinders (op 'n afgeleë plek) is. ✓ óf Jy sal bang wees as jy alleen in 'n groot huis kinders oppas. ✓ óf Die fliëkganger leef hom in en sal dan self deel voel daarvan. ✓ (of soortgelyke antwoord)	(1)	3

TOTAAL AFDELING A: 30

TEKS 7

AFDELING A: LEESBEGRIP

Nasien van die leesbegrip:

- Spel- en taalfoute in antwoorde word nie gepenaliseer nie omdat die fokus op begrip is.
- Indien die leerder woorde uit 'n ander taal gebruik as die taal waarin die vraestel verskyn, word daardie vreemde woorde geïgnoreer (toegedruk). Indien die antwoord sonder daardie vreemde woorde sinvol in Afrikaans is, word die leerder NIE GEPENALISEER NIE. Indien die vreemde woord in die antwoord vereis word, is dit aanvaarbaar.
- By oop vrae word geen punt toegeken vir JA/NEE/EK STEM SAAM/EK STEM NIE SAAM NIE nie. Die rede/motivering verdien die punt.
- Geen punt word toegeken vir WAAR/ONWAAR of FEIT/MENING nie. Die rede/motivering verdien die punt.
- Waar eenwoord-antwoorde gevra word en die leerder gee 'n volsin, is dit korrek **MITS** die korrekte woord onderstreep of op een of ander wyse uitgelig word.
- Wanneer TWEE/DRIE feite vereis word en 'n reeks word gegee, sien SLEGS die eerste TWEE/DRIE na.
- Aanvaar dialektiese variasies.
- Aanvaar die letter wat met die korrekte antwoord ooreenstem EN/OF die antwoord wat volledig geskryf word vir meervoudigekeuse-vrae.

VRAAG 1: ARTIKEL			
TEKS A: (651 woorde)			
VRAAG	MEMORANDUM	PUNT	DENK-VLAK
1.1	Universiteit van Kaapstad ✓	(1)	1
1.2.	"Tegnies is hulle nie almal in my klas nie, maar hulle kom vir hulp!" ✓ (Moet volledig aangehaal word vir 'n punt; met of sonder aanhalingstekens.)	(1)	2
1.3	Stella Clark-onderwysprys ✓ (korrek oorgeskryf)	(1)	1
1.4	<ul style="list-style-type: none"> • Deurmekaarspul van stemme ✓ • Warboel van stemme ✓ • Gegons van stemme ✓ • Mense wat almal gelyk praat ✓ (Enige EEN of soortgelyk binne konteks.)	(1)	4
1.5	<ul style="list-style-type: none"> • Hulle het hulle akademie ernstig opgeneem. ✓ • Hulle het die werk aan mekaar verduidelik wat hulle nie verstaan nie. ✓ • Hulle wil vir hom werk. • Hulle 'google' (op hulle selfone) om die volgende dag se werk na te gaan. (Enige EEN of soortgelyk binne konteks.)	(1)	3
1.6	<ul style="list-style-type: none"> • Hy het hom raadgegee. ✓ • Hy het hom gelei. ✓ • Hy was 'n gids. ✓ • Hy het hom gehelp. ✓ • Hy was 'n voorbeeld. ✓ • Hy het hom gemotiveer. ✓ (Enige EEN of soortgelyk binne konteks.)	(1)	3
1.7	1.7.1 Konnotatiewe ✓	(1)	4
	1.7.2 <ul style="list-style-type: none"> • Hy werk sag met hulle. ✓✓ • Hy werk mooi met hulle. ✓✓ • Hy is nooit lelik met hulle nie. ✓✓ • Hy is baie versigtig as hy met kinders werk. ✓✓ • Dit het 'n figuurlike betekenis. ✓✓ (Enige EEN of soortgelyk binne konteks.)	(2)	3
1.8	Hy moes 'n opstel (oor De Storie) skryf. ✓	(1)	1
1.9	Hewitt-onderwyskollege (in Athlone). ✓ (korrek oorgeskryf)	(1)	1

VRAAG	MEMORANDUM		PUNT	DENK-VLAK
1.10	3 maande ✓		(1)	1
1.11	Sy het 'n artikel oor hom geskryf en wou hom in 'n klas waarneem. ✓ Sy wou meer weet hoe De Storie in die klas te werk gaan na hy die prys ontvang het. ✓ (of soortgelyk binne konteks)		(1)	3
1.12	1.12.1	Ja of Nee verdien nie 'n punt nie.		
	1.12.2	Stem saam Hy motiveer kinders (en ander onderwysers kan van hom leer). ✓✓ Hy doen iets reg (en ander onderwysers kan van hom leer). ✓✓ Hy behaal sukses (en ander onderwysers kan van hom leer). ✓✓ Stem nie saam nie Elke onderwyser doen in sy klas wat vir hom werk. ✓✓ Elke klas is verskillend en onderwysers moet by elke situasie aanpas. ✓✓ (of soortgelyk binne konteks)	(2)	4
1.13	B.Sc. ✓ (korrek oorgeskryf)		(1)	1
1.14	Hy was te kort. ✓ Hy was bang die lang seuns sien hom nie raak nie. ✓		(1)	1
1.15	Fisiese Wetenskap ✓ (korrek oorgeskryf)		(1)	1
1.16	1.16.1	Figuurlik ✓	(1)	1
	1.16.2	Die moeilikheid oorkom. ✓ Om 'n probleem baas te raak. ✓ (Enige EEN of soortgelyk binne konteks.)	(1)	3
1.17	Dit is goed ... as kinders self die antwoord uitwerk. ✓✓ want kinders leer om te dink. ✓✓ want kinders leer om enige probleem te oorkom. ✓✓ (of soortgelyk binne konteks) Dit is nie goed nie ... want baie kinders verstaan niks van die werk nie. ✓✓ want kinders kan moed opgee. ✓✓ (Enige EEN of soortgelyk binne konteks.)		(2)	5

VRAAG	MEMORANDUM	PUNT	DENK-VLAK
1.18	"Spottenderwys" ✓ (Korrekte spelling; met of sonder aanhalingstekens.)	(1)	4
1.19	Ja. De Storie help die kinders net so h bietjie, want kinders moet hulle eie antwoorde uitwerk. ✓ (of soortgelyk binne konteks) Nee. De Storie help die kinders baie omdat hy hulle laat dink en hy help hulle om die antwoorde te kry. ✓ (of soortgelyk binne konteks)	(1)	5
TEKS B			
1.20	Op Instagram werk h mens met foto's. ✓	(1)	2
1.21	B / Mxit C / LinkedIn A / Twitter (Al drie korrek vir h punt.)	(1)	3
1.22	Hulle het albei dieselfde hoeveelheid verbruikers. ✓	(1)	3
1.23	Praat net met hulle vriende. ✓	(1)	3
1.24	Dit is die geluid wat h voëltjie maak. ✓ h Voëltjie tweet. ✓	(1)	2
1.25	Suid-Afrika ✓ (Korrekte spelling.)	(1)	2
TOTAAL AFDELING A:		30	